

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opmerking

Algemene regel 3.6 is ook van toepassing als gevraagd wordt een gegeven antwoord toe te lichten, te beschrijven en dergelijke.

Opgave 1

1 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Door de vermindering van de ontslagbescherming kunnen bedrijven hun personeelsbestand meer in overeenstemming brengen met de vraag naar hun product. Hierdoor kunnen ze efficiënter werken, hetgeen er voor zorgt dat hun concurrentiepositie sterker wordt, waardoor de productie / afzet stijgt.

2 maximumscore 2

Uit het antwoord moet blijken dat het mogelijke verlies van een baan gepaard gaat met het sneller vinden van een nieuwe baan, doordat de bereidheid van werkgevers mensen aan te nemen groter wordt.

3 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

De vermindering van de ontslagbescherming zal voor werknemers met onvoldoende kwalificaties betekenen dat ze makkelijker ontslagen worden, maar moeilijker de bestaande vacatures kunnen vervullen.

4 maximumscore 2

Uit het antwoord moet blijken dat het gaat om lijn 2.

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

Uit figuur 1 blijkt dat vermindering van de ontslagbescherming samengaat met een grotere mate van inkomensongelijkheid.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2

5 maximumscore 2

verbeterd

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Doordat de koers van de euro ten opzichte van de JPY is gestegen, is de prijs van Japanse exportproducten in euro's gedaald.

6 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Het terugbetalen van de lening in Japan kan duurder uitvallen dan verwacht door een stijging van de koers van de JPY ten opzichte van de NZD / een daling van de koers van de NZD ten opzichte van de JPY.

7 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

$$\frac{157,7}{1,9} = 83 \text{ JPY}$$

8 maximumscore 3

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\text{belegd: } \frac{16.280}{88} \qquad 185 \quad (\text{miljoen NZD})$$

$$\text{renteopbrengst: } 185 \times \frac{4}{12} \times 0,066 \quad \underline{4,07 \text{ (miljoen NZD)}}$$

$$\text{totaal} \qquad 189,07 \text{ (miljoen NZD)}$$

$$\text{aflossing: } \frac{16.280}{83} \qquad 196,15 \text{ (miljoen NZD)}$$

$$\text{rentekosten: } 196,15 \times \frac{4}{12} \times 0,006 \quad \underline{0,39 \text{ (miljoen NZD)}}$$

$$\text{totaal} \qquad 196,54 \text{ (miljoen NZD)}$$

Verlies is $196,54 - 189,07 = 7,47$ (miljoen NZD).

9 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Uit de figuur blijkt dat de euro daalt in JPY, maar stijgt in NZD, hetgeen betekent dat de koers van de JPY stijgt ten opzichte van de NZD.

Dit is het gevolg van een stijging van de vraag naar JPY (door de terugbetaling van de leningen in Japan) en een stijging van het aanbod van NZD (door het afstoten van de tegoeden in Nieuw-Zeeland).

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 3

10 maximumscore 8

a Te denken valt aan:

Het versterken van de internationale concurrentiepositie door de aanwezigheid van een luchthaven met snelle verbindingen met andere delen van de wereld.

b Keuze voor **handhaving staatsbedrijf**

Te denken valt aan:

- Het handhaven van een bron van overheidsinkomsten omdat de overheid als eigenaar van Aero een deel van de winst ontvangt.
- Het tegengaan van negatieve externe effecten van vliegverkeer doordat de overheid, via het vergunningstelsel, een ongewenste luchtvaartmaatschappij kan uitsluiten.
- Het vermijden van machtsmisbruik door een particulier monopolie doordat Aero als enige de grond en de gebouwen op de luchthaven bezit.
- Het vermijden van, vanwege de economische neergang, ongewenste werkloosheid die zou kunnen optreden als het geprivatiseerde Aero efficiënter moet gaan werken.

b Keuze voor **privatisering**

Te denken valt aan:

- Door de privatisering zal Aero efficiënter gaan werken en beter kunnen concurreren met de drie, in de nabijheid gelegen, luchthavens.
- Door de privatisering kan Aero hogere salarissen bieden aan hoog-opgeleide werknemers, zodat het tekort hieraan verdwijnt.
- Door het verlenen van vergunningen via een veiling zullen de meest efficiënte luchtvaartmaatschappijen een vergunning kunnen verkrijgen. Dit kan zorgen voor een betere prijs-kwaliteitsverhouding van de door de luchtvaartmaatschappijen verstrekte diensten.
- Door de privatisering is Aero beter in staat te reageren op veranderende marktverhoudingen die het gevolg kunnen zijn van de economische neergang.

Opmerking

Noteer voor elk onderdeel 0, 1 of 2 scorepunten:

0 → (vrijwel) geheel fout

1 → bij twijfel

2 → (vrijwel) geheel goed

Indien er geen sprake is van consistentie in de argumenten of het gebruikte aantal woorden teveel afwijkt van de eis

–1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 4

11 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- (voorbeeld van inkomsten uit een) retributie
- (voorbeeld van inkomsten uit een) overheidsdeelneming

12 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- bbp 2007: $\frac{-2,4}{-0,44} \times 100 = 527$ mld 1
- staatsschuldquote 2007: $\frac{249,8 + 3 - 2,4}{5,27} = 47,5\%$ 1

13 maximumscore 2

Uit het antwoord moet blijken dat de groei van het bbp (in %) groter is dan de toename van de staatsschuld (in %).

14 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Als gevolg van de progressieve heffing in het systeem van inkomstenbelasting stijgen de belastinginkomsten sneller dan het bbp.
- Als gevolg van de stijging van het nationaal inkomen zullen relatief meer producten met het hogere btw-tarief gekocht worden, zodat de inkomsten uit indirecte belastingen groeien.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 5

15 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

De verhoging van de autonome overheidsbestedingen werkt volledig door op EV en daarmee op Y, terwijl de verlaging van de autonome belastingen via C en dus voor 80% doorwerkt op EV en Y.

16 maximumscore 3

Voorbeelden van een juiste berekening zijn:

- $G = 90 \rightarrow E = 153$
 $E = M \rightarrow 153 = 0,5Y + 18$
 $Y = 270$
 $U = 4 - \frac{270}{75} = 0,4$ 1
- $\Delta O_o = 6 \rightarrow \Delta Y = 6 \times \frac{100}{96} = 6,25$
 $\Delta A_v = \frac{6,25}{75} = 0,083$ 1
- % verandering werkloosheid = $\frac{-0,083}{0,4} \times 100\% = -21\%$ 1

of

- $E = M \rightarrow Y = C + I + O$
 $Y = 0,8(Y - 0,2Y + 5) + 12 + 29,2 + 52$
 $Y = 270$
 $U = 4 - \frac{270}{75} = 0,4$ 1
- $\Delta O_o = 6 \rightarrow \Delta Y = 6 \times \frac{100}{96} = 6,25$
 $\Delta A_v = \frac{6,25}{75} = 0,083$ 1
- % verandering werkloosheid = $\frac{-0,083}{0,4} \times 100\% = -21\%$ 1

17 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\Delta Y = -\frac{5}{6} \times -6 = 5$$

Het inverdieneffect is $0,2 \times 5 = 1$ (mld).

18 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

De lagere arbeidsproductiviteit leidt tot een lagere maximale productie (Y^*), zodat de bezettingsgraad (G) hoger wordt. Een hogere bezettingsgraad (G) leidt tot een lagere export (E) en daardoor tot een lager nationaal inkomen (Y) en een lagere vraag naar arbeid (A_v).

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 6

19 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat het gaat om een douane-unie.

20 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Door de koppeling van de valuta van de GCC-lidstaten aan een stijgende dollar dalen de prijzen in eigen valuta van importgoederen die niet in dollars geprijsd zijn.
- Door de koppeling van de valuta van de GCC-lidstaten aan een stijgende dollar zal ook de eigen valuta in koers stijgen, waardoor de export naar niet-dollar landen daalt en daarmee de bestedingen.

21 maximumscore 2

groter

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Om de koers van de eigen valuta binnen de afgesproken bandbreedte te houden, moeten de centrale banken van de GCC-lidstaten hun eigen valuta verkopen (tegen dollars).

22 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Als de dollar in koers daalt, daalt ook de koers van de Omaanse valuta 1
- Daardoor daalt het prijspeil van de export uitgedrukt in een andere valuta dan de dollar en de Omaanse valuta 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 7

23 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Doordat er niet langer sprake is van een koppeling van de BR-uitkering aan de ontwikkeling van het gemiddelde loonniveau, kan de stijging van de BR-uitkering achterblijven bij de stijging van het loon.

24 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\frac{4}{12} \times 100\% = 33\%$$

Opmerking

Uitsluitend 2 of 0 scorepunten toekennen.

25 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

In 2025 zijn de BR-uitgaven in % van het bbp $13 - 8 = 5$.

In 2030 zijn de BR-uitgaven in % van het bbp $12 - 8 = 4$.

De premie-inkomsten bedragen in beide jaren 6% van het bbp en zijn dus hoger dan de BR-uitgaven.

26 maximumscore 2

Uit het antwoord moet blijken dat bij het kapitaaldekkingsstelsel een fonds gevormd wordt dat de (toekomstige) pensioenuitkeringen dekt.

27 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Om het inkomensverlies aan te vullen zullen (sommige) burgers een individuele pensioenregeling treffen. Hiervoor betaalt uitsluitend de gebruiker naar de mate van het (toekomstige) gebruik.